

Titulació d'Educació Social

Antropologia Pedagògica.

Margarida Massot i Verdú

Objectius

1. Conèixer les antropologies de l'educació més significatives al llarg de la història del pensament.
2. Iniciar-se en la lectura d'algunes obres clàssiques sobre antropologia de l'educació.
3. Reflexionar sobre la importància de l'antropologia en la recerca de les ciències de l'educació.

Temari

1. Qüestions epistemològiques

- Concepte i classificació de sabers
- Antropologia de l'educació

2. La imatge de l'home i l'educació

- L'antropologia de Plató: el mite de la caverna i altres mites
- L'antropologia de la Il·lustració: Rousseau i Kant
- L'antropologia dialèctica: Hegel, Marx, Habermas

Metodologia

Explicació de la matèria per part de la professora

Anàlisi, reflexió i discussió sobre les lectures recomanades tant de llibres com d'articles

Avaluació

Treball de camp

Treball sobre les lectures realitzades, assistència a classe i participació en les activitats de debat

Examen

Bibliografia bàsica per temes :

Antropologia i educació

- 2 B H ARAMAYO, R. (1997) *LA quimera del rey filósofo*. Taurus. Madrid
- ✓ CASSIRER, E. (1944) *Antropologia filosòfica* FCE, Mèxic
- 4 B H COLE, M. I SCRIBNER, S. (1977) *Cultura y pensamiento* Limusa, Mèxic
- 1 B H FULLAT, O. (1997) *Antropologia filosòfica de la educació*. Ariel. Barcelona
- 1 B H SAVATER, F. (1999) *Les preguntes sobre la vida*. Ariel. Barcelona
- 3 B H TODOROV, T. (1995) *La vida en común* Taurus, Madrid

Mètodes i models d'investigació qualitativa

- 5 B H Taylor, S.J. i Bogdan, R. (1992). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación* Paidós, Barcelona
- 1 B H Willis, P. *Aprendiendo a trabajar* - AKAL 1998
- ✓ Woods, P. (1986) *La escuela por dentro. La etnografía en la investigación educativa*. Paidós/MEC, Barcelona

Antropologies de l'educació:

Pedagogia tradicional:

- 1 B H Durkheim, E. (1982) ¹⁹⁸² *Historia de la educación y de las doctrinas pedagógicas*. La Piqueta. Madrid
5 B H Kant, I. (1982) *Prolegomena*. Laia, Barcelona
2 B H Lull, R. *Pàgines pedagògiques*, recull. Eumo, (col·lecció Textos pedagògics. Núm, 31). Vic 1992
9 B H Plató: (1982-86). *Diàlogos*. Gredos, Madrid (2 v. 1 / 1 v. 2 / 1 v. 3 / 2 v. 4 / 2 v. 5 / 1 v. 7.)
1 B H Rawls, J. (1990) *Sobre las libertades*. Paidós-ICE de la UAB, Barcelona.
2 B H Rawls, J. (1993) *Teoria de la justicia*. FCE, Mèxic.

Pedagogia marxista:

- 1 B H Makarenko. (1967) ¹⁹⁸² *Poema Pedagògic*. Planeta, Barcelona
2 B H Marx, K. i Engels, F. (1987) ¹⁹⁸⁷ *Textos sobre educación y enseñanza*. Alberto Corazón editor. Mad
B H Suchodolski, B. (1976) *Fonament de la pedagogia socialista*. Laia, Barcelona *el tenim en castellà*
9 B H Suchodolski, B. *Pedagogia de l'essència i de l'existència*. (Col. textos pedagògics) Eumo. Vic 1986

Pedagogia crítica:

- 3 B H Ajuste, Flecha, Lleras, López Palma (1995). ¹⁹⁹⁴ *Planteamientos de la pedagogia crítica*. Graó. Barcelona
1 B H Castells, Flecha, Freire, Giroux, Macedo, Willis: (1994). *Nuevas perspectivas críticas en educación*.
Paidós educador. Barcelona
— Freire, P. (1997) *Pedagogia de la esperanza*. Siglo XXI. Madrid
4 B H Freire, P. (1987). *L'educació com a pràctica de la llibertat*. Eumo. Vic
2 B H Freire: (1990). *La naturaleza política de la educación*. Paidós. MEC. Barcelona
1 B H Freire. (1977) *Pedagogia del oprimido 1 del 26 i 2 del 77*
1 B H Milani, L. (1981) *Carta a una mestra*. (alumnes de l'Escola Barbiana). Nova Terra. (col. Nadal)
Barcelona
— Milani, L. (1978) *Contraescuela. Por una escuela popular* Zero, Madrid

Pedagogia llibertària:

- Bakunin, M. (1979) *La instrucción integral*. Calamus Scriptorius. Barcelona
2 B H Ferrer i Guardia, F. O. *L'Escola Moderna*. Eumo. (textos pedagògics, núm 22) Vic 1990
1 B H Goodman, P. (1976) *La des-educación obligatoria*. Fontanella. Barcelona
1 B H Illich, I. (1978) *La sociedad desescolarizada*
2 B H Proudhon, P.J. (1975) *¿Qué es la propiedad (privada?)* Tusquets. Barcelona
1 B H Reimer, E. (1988) *La escuela ha muerto*. Guadarrama. Barcelona
1 B H Reimer, E. (1977) *Un mundo sin escuelas*. Nueva Imagen. Mèxic
1 B H Tolstoi, L.N. (1977) *La escuela de Yasnania Poliana*. Júcar. Barcelona.

Pedagogia antiautoritària:

- 3 B H Freud, S. *Psicoanàlisi per a pedagogs*. Eumo (textos filosòfics, núm. 24) Vic
1 B H Neill, A. (1986) *Summerhill*. Eumo. Vic 1 del 88
1 B H Rogers, C. (1986) ¹⁹⁹⁶ *Libertad y creatividad en la educación*. Paidós. Barcelona

Pedagogia activa:

- 1 B H Decroly, O. (9) *La funció de globalització*. Eumo. Vic 1987
6 B H Dewey, J. (1985) *Democràcia i escola*. Eumo. Vic
3 B H Freinet, C. (1972) *Per una escola del poble*. Laia, Barcelona *2 en castellà*
3 B H Freinet, C. (1972) *Les invariants pedagògiques*. Laia, Barcelona
1 B H Galí, A. () *Activitat i llibertat en educació*. *El temps* *ed. del 1979*
2 B H Montessori, M. () *La descoberta de l'infant*. Eumo. Vic 1997 *6 del 1984*
5 B H Rousseau, J.J. (1989) ¹⁹⁸⁵ *Emili o de l'educació*. Eumo. Vic
3 B H Sensat, R. () *Vers una nova escola*. Proa. Barcelona 1929

Pedagogia tecnològica:

- 1 B H Pavlov, J. (1967) *Reflexos condicionats i inhibicions*. Edicions 62. Barcelona
1 B H Piaget, J. () *Escrits per a educadors*. Eumo, Vic 1990

- 2 BH Sarramona, J. (1990) *Tecnología educativa*. CEAC. Barcelona
 5 BH Skinner, B.F. (1974) *Walden Dos*. Fontanella. Barcelona
 1 BH Skinner, B.F. (1979) *Tecnología de la enseñanza*. Labor. Barcelona
 1 BH Skinner, B.F. (1982) *Más allá de la libertad y de la dignidad* Fontanella, Barcelona

Altres...

- Arendt, H i Finkielkraut, A: *La crisi de la cultura*
 2 BH Camps, V. (1990) *Virtudes públicas*. Ed. Espasa Calpe. Madrid
 1 BH Camps, V. (1994) *Los valores de la educación*. Anaya. Madrid
 3 BH Colom, A i Melich, J.C.(1994) *Después de la Modernidad* Paidós, Barcelona
 1 BH Cortina, A. (1984) *La ética de la sociedad civil*. Anaya. Madrid
 5 BH Savater., F. (1997) *El valor de educar*. Ariel. Barcelona